

Tots els noms de la por

Víctor Labrado

Dibuixos de Francesc Santana

ET DONEM LA BENVINGUDA A LECTURA ACTIVA!

Aquest és el quadern de treball *Lectura activa* del llibre *Tots els noms de la por*, de Víctor Labrado. Les activitats que et plantejem a continuació tenen com a objectiu ajudar-te a recordar el contingut del llibre i treballar una sèrie de qüestions que s'hi relacionen però que, a més, et resultaran útils per a altres aspectes de la teua vida acadèmica i social. També pots fer les activitats digitals autocorrectives que trobaràs en la fitxa del llibre en el web www.bromera.com, juntament amb altres recursos.

La primera part del quadern planteja un treball sistemàtic i escrit, mentre que en la segona part trobaràs activitats per a resoldre de manera individual i unes altres que hauràs de treballar en parella, en grup o amb la classe sencera; a més, hauràs de llegir en veu alta, modular la veu, improvisar parlaments, bastir arguments per a fonamentar les teues opinions, inventar històries i fer uns treballs diversos, originals, engrescadors i divertits.

Au, va, acompanya'ns!

LECTURA
activa

COMPRESIÓ LECTORA

1. Com és el narrador de les diferents històries? Justifica la teua resposta tenint en compte els temps verbals, la persona gramatical, quina relació té amb la història i què sap dels personatges.

- Copia un fragment del text en què s'observen les característiques del narrador.

2. Troba en la sopa de lletres els noms de deu criatures fantàstiques presents en el llibre.

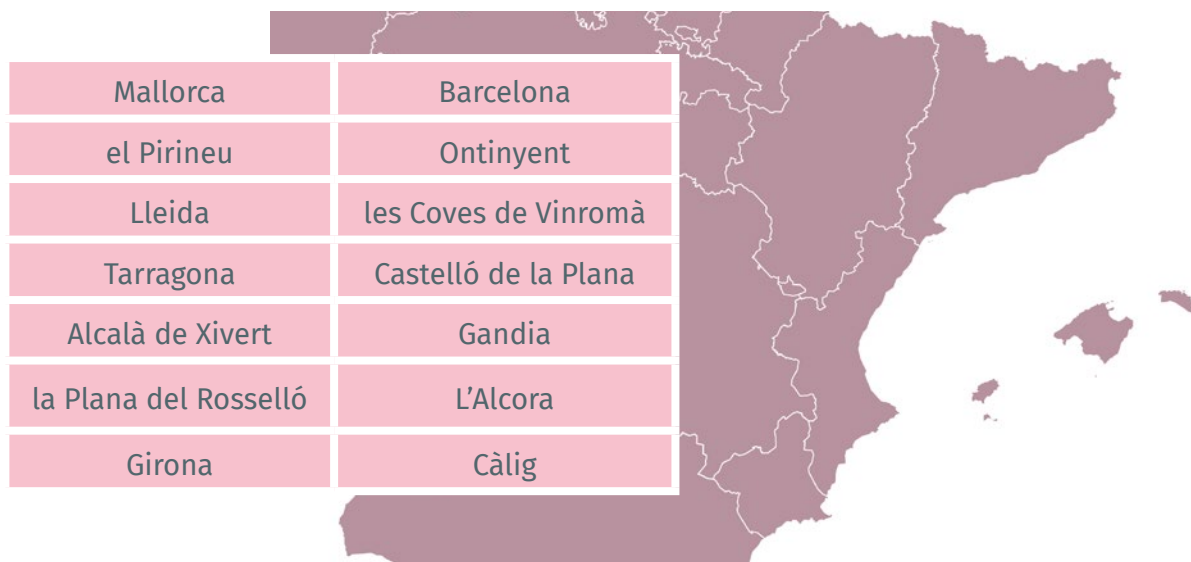
T	C	Y	N	A	X	T	S	D	C	B	P	M	B
C	A	L	U	A	M	A	T	N	A	R	A	U	Q
O	R	W	R	S	U	I	E	I	M	U	H	I	N
R	O	B	S	T	A	S	L	O	T	I	Y	N	P
C	T	V	A	N	B	P	A	G	H	X	E	R	H
A	L	L	Y	T	E	I	X	A	I	A	C	Z	L
L	X	B	N	R	O	U	I	Z	S	E	M	L	I
E	R	H	A	U	S	B	E	I	L	U	T	O	N
C	N	I	B	E	I	B	U	T	O	N	I	A	S
A	S	A	N	C	H	Q	Q	B	N	P	R	N	Y
H	O	M	E	D	E	L	S	N	A	S	S	O	S

3. Elabora un retrat robot del comte Arnau seguint aquestes pautes.

- Nom:
- Profesió:
- Caràcter:
- Lloc de residència:
- Situació sentimental:
- Situació econòmica:
- Desaparició:

4. Situa en el mapa els llocs de l'itinerari per on passa l'home dels nassos. Què tenen en comú aquests territoris?

5. Relaciona cada llegenda amb el lloc on ocorre.

El Caro •	• Benidoleig
El Trib Real •	• La vall de l'Arguenya
Les bruixes •	• Peníscola
El gegant negre •	• Les pastures del Montdúver
El cantal d'Arnau •	• Planes de la Baronia
L'haqueta de foc •	• El mas del Pontarró
Els frares •	• Beneixama

6. Quina era la funció de l'ofici de manescal? Què penses que li va passar a Jeroni l'Orat després de la tècnica que li van aplicar? Penses que els dos personatges haurien de ser condemnats? Raona la resposta.

.....

.....

.....

7. Quina relació té la llegenda del Caro amb un dels miracles de Sant Vicent Ferrer? Consulta el pròleg i justifica la teua resposta.

.....
.....
.....

8. Explica el significat de les següents expressions.

- Qui no treballa en tot l'any treballa el dia de cap d'any. →
- De fora vindran que de casa ens trauran. →
- Açò pareix el Trib Real. →
- Ningú es pot dir segur si la serp el guaita. →
- Fins que Déu diga prou. →

9. Els butonis són unes criatures terrorífiques, però tenen uns efectes benèfics en els menuts. Com s'explica aquesta contradicció?

.....
.....

10. En quines tres coses s'assemblen la bubota i el butoni? Quina altra criatura fantàstica se'ls assembla?

.....
.....
.....

11. Explica què passa en aquesta escena.

.....
.....
.....

12. Investiga i explica quin altre músic de la mitologia clàssica va baixar als inferns i va poder tornar per a contar-ho.

.....
.....
.....

LECTURA EN VEU ALTA

Abans de començar a llegir en veu alta...

- Subratlla les paraules menys conegudes per a tu i repeteix-les tantes vegades com ho necessites.
- Fixa't bé en la puntuació.
- Assegura't que entens tot el text.

1. Llig en veu alta aquest paràgraf. Abans de fer-ho, tingues en compte la durada i l'entonació de cada frase; el ritme i les pauses que has de fer, i sobretot, la tensió que has d'intentar transmetre al final del fragment.

Cal resignar-se al silenci que imposa la forastera. Són dues dones soles i renten. Renten una certa roba. La fadrina, un llençol mentre que l'altra frega uns pantalons, amb un raspall d'espart, imatge que conforma una metàfora prou poderosa per a estalviar-nos comentari ni interpretacions. De sobte, la fadrina troba un tema nou: «sap què m'ha passat venint?». I li ho conta, i acaba que diu: «...unes dents aixina de llargues tenia». Mai que ho haguera dit. Les mans sarmentoses de la vella inhumana es van aturar i van restar enlaire, degotant aigua i sabó. L'altra ho va repetir: «unes dents aixina de llargues». La vella gànguil va alçar el cap a poc a poc. Molt a poc a poc. Aleshores, on havia de ser la cara, al fons de l'oval buit i fosc que li feia el mocador de cap, li van llampegar dos punts de foc, que eren els ulls, i fent-se llum amb aquell foc dels ulls, alçant el llavi superior i arrufant el nas, mostrà unes dentoles enormes, fent punxes, rovellades i verdoses de floridura, ben arrelades a les genives, esmolades com el tall d'una espasa, i va dir: «són com aquestes?».

2. Interpreta el paper del vell en el capítol de la serp. Llig en veu alta només els seus parlaments. Els fragments del narrador et donaran pistes de com has d'interpretar-lo, però no els has de llegir.

3. Per grups de tres, interpreteu l'episodi del capítol «El garrofer». Repartiu-vos el paper del protagonista, el dimoni i el narrador. Podeu fer-ho diverses vegades, intercanviant-vos els papers. En acabar, valoreu la participació dels vostres companys tenint en compte l'entonació, el ritme, els canvis de registre i el volum utilitzat. No us oblideu de fer una crítica constructiva, proposar millores i destacar els aspectes més positius de cada intervenció.

LECTURA DIALOGADA

- 1. Amb l'ajuda del professor o professora, acordeu una data per a rellegir un capítol concret del llibre. Cada un, de manera individual, ha de subratllar aquelles oracions o fragments que li criden l'atenció, que trobe especialment difícils, o que parlen de temes interessants per a ser discutits entre tota la classe.**

Ja a l'aula:

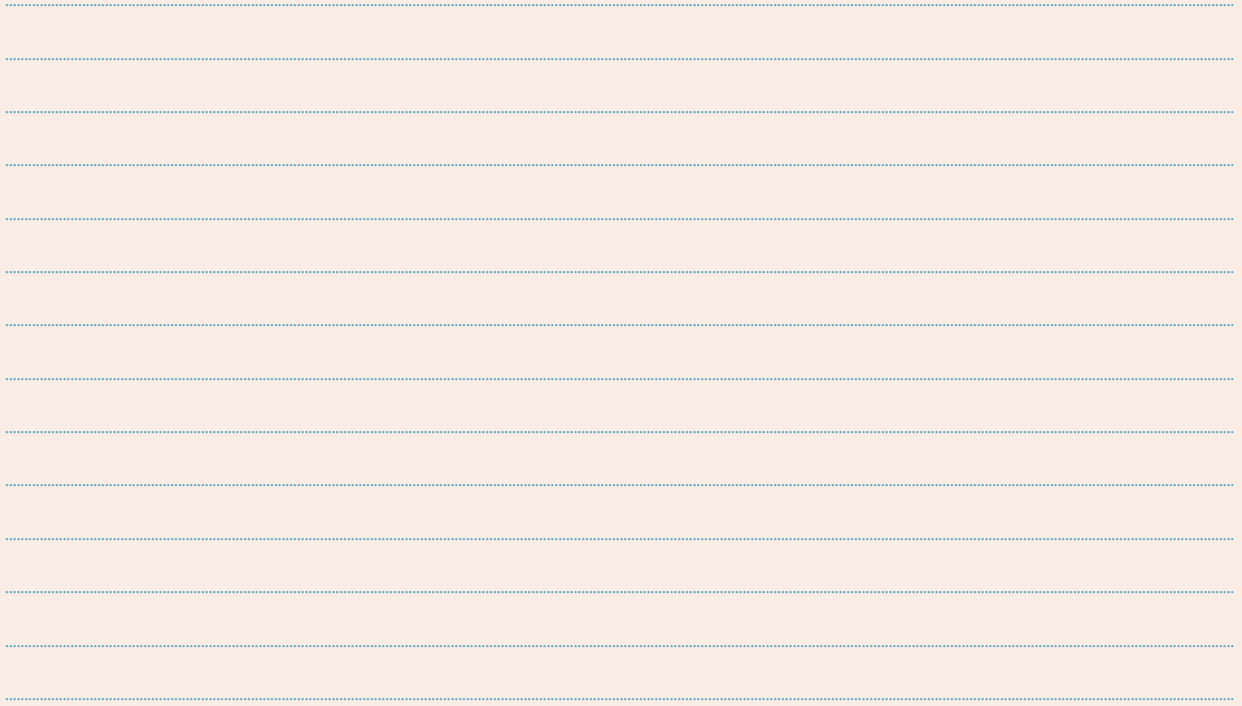
- Seieu en rogle per a començar l'activitat.
- Trieu un company o companya perquè modere la tertúlia.
- Per torns, aneu llegint els fragments que us hagen cridat l'atenció, i digueu per què.
- Després de cada lectura, establiu un diàleg i doneu les vostres opinions.

Proposeu algun altre capítol per a llegir i comentar seguint el mateix procediment descrit més amunt.

- 2. Vegeu el vídeo *Víctor Labrado – L'home dels nassos (Ibi Conta)* en el canal de YouTube *Coordinadora Alcoià-Comtat pel valencià*. Organitzeu-vos per grups i tracteu de transcriure el poema que recita l'autor. Quina és la seua finalitat? Dividiu el grup en dos i debateu sobre els avantatges i inconvenients del fet que els xiquets i les xiquetes cada vegada passen menys temps jugant en el carrer.**
- 3. En el mateix canal de YouTube trobareu dos vídeos que expliquen la història del Caro, un del mateix autor i un altre de Joan Borja. Compareu les diferents versions amb la llegenda que heu llegit i responeu.**
 - Quines són les principals diferències entre cada versió?
 - Per què les rondalles i llegendes no poden tindre una única versió?
 - En els dos vídeos es fa referència a Enric Valor. Investigueu qui era i per què se'l relaciona amb les rondalles.
 - Busqueu el mite de Júpiter al qual fa referència Víctor Labrado en la seua història.
- 4. Llegiu el pròleg de Joan Francesc Mira i organitzeu una tertúlia en què debateu sobre la utilitat pràctica de les rondalles, els mites i llegendes.**
 - Nomeneu un moderador o moderadora que s'encarregue de dirigir la tertúlia.
 - Intenteu relacionar els vostres arguments amb fragments i personatges del llibre.
 - Podeu començar amb una pregunta com aquesta: què ens ensenya la condemna que rep el Trib Real a no parar mai de ballar?

CREACIÓ LITERÀRIA

- 1. Inventa un final per al capítol «Al llavador les nits». Com acabarà l'aventura de la fadrina després de la revelació de la vella forastera?**

A large, light-orange rectangular area with a torn-paper effect at the bottom, containing horizontal dotted lines for writing.

- 2. En el capítol «El gegant negre» es parla de l'acció de la Inquisició per a posar fi a les pràctiques heretges i les supersticions. Investiga sobre les accions d'aquest tribunal medieval com la crema de bruixes i redacta un article amb la finalitat d'informar sobre un d'aquests assumptes i donar la teua opinió.**
 - El text haurà de tindre tres parts: introducció, desenvolupament i conclusió.
 - En la introducció, presenta el tema sobre el qual escriuràs el text.
 - En el desenvolupament, explica detalladament la matèria que vols exposar i les idees que vols transmetre.
 - En la conclusió, resumeix amb una idea general la teua opinió.
 - Agrupa en un mateix paràgraf les idees relacionades entre si i utilitza connectors.
 - Fes servir oracions curtes, senzilles i entenedores.
 - Intenta que hi apareguen sobretot paraules relacionades amb el que escrius.
- 3. En el capítol dedicat als nyitols podem trobar una carta en què s'explica la història del ferrer al qual van extraure aquestes criatures. Escriu una carta similar en què expliques una història relacionada amb un ésser fantàstic. Imita les característiques del narrador de la carta i segueix una estructura d'introducció, nus i desenllaç. Intenta que siga original i divertida.**

Quadern didàctic
referit al llibre

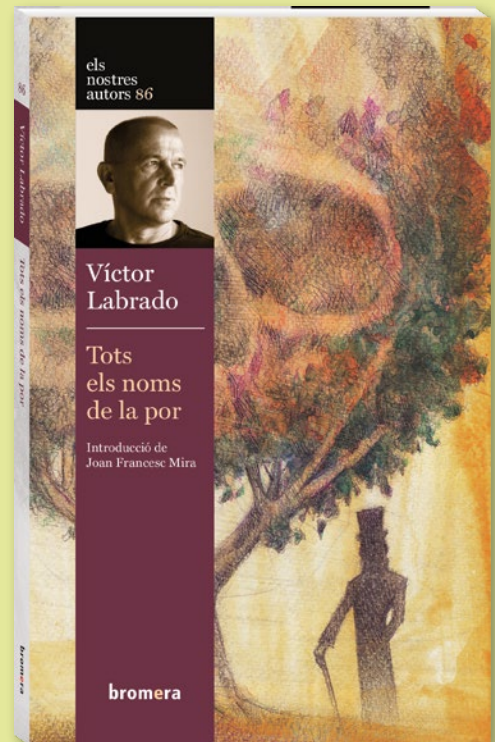
Tots els noms de la por
(ISBN: 978-84-1358-149-1)

© Xavier Hernández i Garcia

© Edicions Bromera, SLU
www.bromera.com

Tots els noms de la por

A banda de tot allò que demostra la ciència i s'ensenya a les escoles, hi ha un món misteriós fet de llegendes que formen part de la tradició oral del nostre país. Víctor Labrado ha elaborat un treball de recerca per a presentar-nos criatures com els nyíols, els butonis, la Quarantamaula, el moro Mussa o l'home del sac. Francesc Santana s'ha encarregat del repte de posar cara, ulls i nassos, molts nassos, a aquests personatges mitològics, alguns dels quals no havien estat mai representats gràficament.

Víctor Labrado

En l'àmbit literari ha publicat llibres destinats al públic infantil i juvenil, com *Cròniques d'un rei*. És també autor de llibres com *No mataràs*, guardonat amb el Premi Enric Valor de Novella; *Veus, la mar*, que va guanyar el Premi Joanot Martorell de narrativa, o *La mestra*, la protagonista del qual s'ha convertit en el símbol d'una generació d'educadors compromesos amb la llengua.

Francesc Santana

Com a il·lustrador, ha treballat per a diverses editorials i publicacions periòdiques. Els seus dibuixos reflecteixen unes característiques molt personals entre les quals destaquen el detallisme realista i un tractament accentuat dels aspectes humorístics. Ha exposat internacionalment la seua obra.

